

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
Факультет гідрометеорології і екології
Кафедра екологічного права і контролю

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
(обов'язкова)**

Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Галузь знань:	10 Природничі науки
Спеціальність:	101 «Екологія»
Освітньо-професійна програма:	Екологія та охорона навколишнього середовища
Семестр, рік навчання:	3 семестр, 2 рік навчання
Обсяг:	3 кредита ЄКТС, 90 годин
Мова викладання:	Українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладачі:	Олена Геннадіївна ВЛАДИМИРОВА, канд.геогр.наук, доцент кафедри екологічного права і контролю
Контактна інформація:	kafedraepik@onu.edu.ua
Робоче місце:	Львівська, 15, кафедра екологічного права і контролю (ауд. 408)
Консультації:	Онлайн-консультації за потребою кожний робочий день з 15.00 до 17.00 за адресою kafedraepik@onu.edu.ua
Пререквізити:	Базові знання на рівні підготовки «бакалавр» зі спеціальності 101 – Екологія, курс «Інтелектуальна власність, патентознавство, авторське право»
Постреквізити:	Кваліфікаційна робота магістра
Мета навчальної дисципліни:	Формування у студентів основ цілісного екоцентричного світогляду щодо напрямів подальшого розвитку цивілізації, шляхів гармонізації екологічних, економічних та соціальних аспектів людської діяльності як на глобальному так й на локальному і місцевому рівнях, а також сучасних підходів щодо кількісної оцінки сталості управлінських рішень у подальшій професійній діяльності.
Завдання навчальної дисципліни:	Вивчення сутності та основних понять і принципів концепції сталого розвитку; поняття біосфери як динамічної системи; основні відомості про глобальні екологічні проблеми людства – ресурси і розвиток, антропогенні

	впливи на біосферу; якісні і кількісні критерії стійкості розвитку і моделювання розвитку суспільства; економічні, соціально-політичні, екологічні та етичні проблеми розвитку; проблеми прийняття управлінських рішень.
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: - понять та властивостей екосфери, принципів її розвитку як динамічної системи; - основних закономірності розвитку відкритих стаціонарних систем; - основних відомостей про глобальні проблеми сучасної цивілізації (економічні, ресурсні, соціально-політичні, екологічні та демографічні); - взаємозв'язків між факторами розвитку суспільства. вміти: - аналізувати наукові передумови формування принципів сталого розвитку; - застосовувати принципи системного аналізу до певних ситуацій; - оцінювати можливості реалізації стійкості систем; - аналізувати об'єктивну екологічну ситуацію та виявляти фактори, що негативно впливають на екосистеми; - визначати пріоритетність соціально-економічних впливів на ті чи інші зміни екосистем; - оперувати індикаторами сталого розвитку для оцінювання стійкості розвитку; - визначати основні характеристики освіти для сталого розвитку та з'ясувати роль екологічної освіти у формуванні екологічного світогляду соціуму.
Зміст навчальної дисципліни:	Змістовий модуль 1. Теоретично-концептуальні засади сталого розвитку людства Тема 1. Вступ. ПР№1 Формування концепція сталого розвитку. Наукові передумови формування принципів сталого розвитку Тема 2. Системний підхід в макроекології. ПР№2 Системний підхід у стратегії сталого розвитку Тема 3. Системні кризи екосфери. Тема 4. Вибір концепції розвитку людства. ПР№3 Аналіз концепцій розвитку людства. ПР№4 Прогнози світового розвитку в моделях Римського клубу. Римський клуб: еволюція основних ідей. Сучасні «стратегії виживання». ПР№5. «Стратегія освіти для сталого розвитку» економічної комісії ООН для Європи (ЄЕК ООН). Мета і завдання освіти для сталого розвитку.

	РП№6. Україна в контексті переходу на засади сталого розвитку. Національні особливості переходу України на шлях сталого розвитку. ПР№7. Індикатори сталого розвитку
Методи навчання:	Лекції, пояснення, дискусії на практичних заняттях
Рекомендована література:	Основна 1. Степаненко С.М., Владимірова О.Г. Стратегія сталого розвитку: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 175 с. 2. Якименко І.Л., Петрашко Л.П., Димань Т.М., Салавор О.М., Шаповалов Є.Б., Галабурда М.А., Ничик О.В, Мартинюк О.В. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти: Підручник. Київ: НУХТ, 2022. 337 с. 3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Ракоїд О.О. Стратегія сталого розвитку: Підручник / За редакцією професора В.М. Боголюбова. Київ: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с. 4. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optim Додаткова 1. Добровольський В.В., Безсонов Є.М., Непєїна Г.В., Крисїнська Д.О., Сербулова Н.А. Стратегії сталого розвитку: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с. 2. Боголюбов В.М. Формування змісту освіти в інтересах сталого розвитку суспільства / Високоякісна, доступна, випереджальна освіта. URL: http://blogs.lb.ua/kyiv_2025/121320_visokoyakisna_dostupna_viperedzh.html. 3. Концепція регіональної системи освіти для сталого розвитку. URL: http://dea.gov.ua/chapter/konceptsiya_regionalnoi_sistemi_osviti_dlya_stalogo_rozvitku 4. Цілі сталого розвитку. URL: http://sdg.org.ua/ua/ 5. Аналіз державних стратегічних документів України щодо врахування адаптованих для України Цілей Сталого Розвитку до 2030 року: Аналітична доповідь. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/RIA_complete-report_ukr.pdf. 6. ESG-стратегії: з чого варто їх розпочати вже зараз. URL: https://ecolog-ua.com/news/esg-strategiyi-z-chogo-varto-yih-rozpochaty-vzhe-zaraz Електронні інформаційні ресурси 1. http://www.un.org.ua/ua/about/ - ООН в Україні 2. http://wdc.org.ua/uk1 - Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. 3. http://www.sd4ua.org/golovnitimi-stalogo-rozvitku/ -

	Сталий розвиток України 4. http://www.clubofrome.org.ua/pro-asotsiatsiyu/tsili-ta-zavdannya - Українська асоціація Римського клубу. 5. https://lib.onu.edu.ua/ - Наукова бібліотека Одеського національного університету. URL:
Оцінювання:	Поточний контроль: Очна форма: написання змістових модулів з лекційної частини, усне опитування на початку лекції за матеріалом попередньої лекції, оцінювання усних відповідей під час практичних занять. Заочна форма: написання змістових модулів з лекційної частини, оцінювання усних відповідей під час практичних занять. У ході поточного контролю здобувач може отримати максимальну оцінку (100 балів). Разом за змістовий модуль 1 (лекційна та практична частини) може отримати - 100 балів.
ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): Відвідування занять Регуляція пропусків	Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова» (polozorg-osvit-process 2022.pdf).
Дедлайни та перескладання	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова (2020 р.)» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozorg-kontrol_2022.pdf)
Політика академічної доброчесності	Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))
Використання комп'ютерів/телефонів на занятті	Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.
Комунікація	Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber/Telegram. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.